EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

5. oktoober 2006 *

Kohtuasjas C-140/05,

mille esemeks on EÜ artikli 234 alusel Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Klagenfurti (Austria) 18. märtsi 2005. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 25. märtsil 2005, menetluses

Amalia Valeško

versus

Zollamt Klagenfurt

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees C. W. A. Timmermans (ettekandja) ning kohtunikud J. Makarczyk, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis ja J. Klučka,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

kohtujurist: M. Poiares Maduro,
kohtusekretär: ametnik B. Fülöp,

arvestades kirjalikus menetluses ja 23. veebruari 2006. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

— A. Valeško, esindaja: *Rechtsanwalt* R. Vouk,

— Austria valitsus, esindajad: H. Dossi ja J. Bauer,

— Itaalia valitsus, esindaja: I. M. Braguglia, keda abistas *avvocato dello Stato* G. Albenzio,

— Sloveenia valitsus, esindajad: T. Mihelič ja V. Klemenc,

— Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: M. Heller ja K. Gross,

olles 4. mai 2006. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab akti Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta (ELT 2003, L 236, lk 33; edaspidi „ühinemisakt") XIII lisa 6. jaotise punkti 2 ja EÜ artiklite 23, 25 ja 26 tõlgendamist.

2 Eelotsusetaotlus on esitatud A. Valeško ja Zollamt Klagenfurti (Klagenfurti tolliamet, edaspidi „toll") vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab aktsiisimaksuvabastust, mida kohaldatakse Sloveeniast 200 sigareti toomisel Austria territooriumile.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigus

3 Ühinemisakti artikkel 2 sätestab:

„Alates ühinemiskuupäevast on asutamislepingute sätted ning institutsioonide ja Euroopa Keskpanga poolt enne ühinemist vastuvõetud aktid uutele liikmesriikidele siduvad ja neid kohaldatakse nendes riikides vastavalt kõnealustes lepingutes ja käesolevas aktis sätestatud tingimustele."

4 Nimetatud akti artikkel 10 sätestab:

„Asutamislepingute ja institutsioonide poolt vastuvõetud aktide kohaldamise suhtes kehtivad üleminekumeetmetena käesoleva aktiga ettenähtud erandid."

5 Ühinemisakti artikkel 24 sätestab:

„Käesoleva akti V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII ja XIV lisas loetletud meetmeid kohaldatakse uute liikmesriikide suhtes vastavalt neis lisades sätestatud tingimustele."

6 Ühinemisakti XIII lisa 6. jaotise punkt 2 sätestab:

„31992 L 0079: nõukogu direktiiv 92/79/EMÜ, 19. oktoober 1992, sigarettidelt võetavate maksude ühtlustamise kohta (EÜT L 316, 31.10.1992, lk 8), viimati muudetud aktiga:

— 32002 L 0010: nõukogu direktiiv 2002/10/EÜ, 12.02.2002 (EÜT L 46, 16.02.2002, lk 26).

Erandina direktiivi 92/79/EMÜ artikli 2 lõikest 1 võib Sloveenia edasi lükata kuni 31. detsembrini 2007 kõige levinuma hinnakategooria sigarettide suhtes kehtestatud aktsiisi üldise alammäära — 60 ja 64 eurot 1000 sigareti kohta — kohaldamise,

tingimusel et selle aja jooksul kohandab Sloveenia järk-järgult oma aktsiisimäärad direktiivis sätestatud aktsiisi üldise alammääraga.

Ilma et see piiraks nõukogu direktiivi 92/12/EMÜ (aktsiisiga maksustavate toodete üldise korralduse ja nende valdamise, liikumise ning järelevalve kohta) [EÜT L 76, 23.03.1992, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud nõukogu direktiiviga 2000/47/EÜ, EÜT L 193, 29.07.2000, lk 73] artikli 8 kohaldamist, võivad liikmesriigid pärast komisjoni informeerimist ja seni, kuni kehtib eespool nimetatud erand, säilitada sigarettidele, mida võib Sloveeniast tuua nende territooriumile ilma täiendava aktsiisi tasumiseta, samad koguselised piirangud nagu impordi puhul kolmandatest riikidest. Seda võimalust kasutavad liikmesriigid võivad teha vajalikke kontrollimisi, tingimusel et kontrollimine ei mõjuta siseturu nõuetekohast toimimist."

7 Direktiivi 92/12 artikkel 8 sätestab:

„Kauba suhtes, mille füüsilised isikud on oma tarbeks soetanud ning mida nad veavad, näeb siseturgu reguleeriv põhimõte ette, et aktsiis tuleb tasuda liikmesriigis, kus kaup soetati."

8 Nõukogu 28. märtsi 1983. aasta määruse (EMÜ) nr 918/83, millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem (EÜT L 105, lk 1; ELT eriväljaanne 02/01, lk 419), mida on muudetud nõukogu 3. mai 1988. aasta määrusega (EMÜ) nr 1315/88 (EÜT L 123, lk 2; ELT eriväljaanne 02/04, lk 3; edaspidi „määrus nr 918/83"), artikli 45 lõige 1 sätestab:

„Kui artiklitest 46–49 ei tulene teisiti, võib imporditollimaksuvabalt importida kolmandast riigist saabunud reisija isiklikus pagasis sisalduvat kaupa, tingimusel et tegemist on mittekaubandusliku impordiga."

9 Sigarettide osas on artikli 46 lõike 1 alapunktis a sätestatud, et artikli 45 lõikes 1 osutatud juhul võib ühe reisija kohta maksuvabalt importida üksnes 200 sigaretti.

10 Määruse nr 918/83 artikli 49 lõige 1 sätestab:

„Liikmesriigid võivad vähendada väärtust ja/või kogust, mille ulatuses võib tollimaksuvabalt importida kaupa:

— piirialal elav füüsiline isik,

— piirialatöötaja,

— kolmanda riigi ja ühenduse vahelises liikluses kasutatava veovahendi meeskond.

[...]"

11 Nõukogu 28. mai 1969. aasta direktiivi 69/169/EMÜ rahvusvahelises reisiliikluses toimuva impordi suhtes kohaldatavat käibemaksu- ja aktsiisivabastust käsitlevate õigusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 133, lk 6), mida on muudetud nõukogu 14. veebruari 1994. aasta direktiiviga 94/4/EÜ, millega muudetakse direktiive 69/169/EMÜ ja 77/388/EMÜ ning suurendatakse maksuvabastuse määra kolmandatest

riikidest saabuvatele reisijatele ning maksuvabade ostude piirmäära ühendusesisestel reisidel (EÜT L 60, lk 14; ELT eriväljaanne 09/01, lk 253; edaspidi „direktiiv 69/169"), artikli 1 lõige 1 sätestab:

„Kolmandatest riikidest saabuvate reisijate isiklikus pagasis olev kaup on impordil võetavast käibemaksust ja aktsiisist vabastatud, kui kõnealune kaup ei ole kaubanduslikku laadi ning selle väärtus ei ületa 175 eküüd inimese kohta."

12 Vastavalt direktiivi 69/169 artikli 4 lõike 1 alapunktile a kehtestab iga liikmesriik kolmandatest riikidest pärit sigarettide importimisel käibe- ja aktsiisimaksust vabastamisel koguseliseks piiranguks 200 sigaretti.

13 Direktiivi 69/169 artikkel 5 sätestab:

„1. Liikmesriigid võivad vähendada maksuvabalt sisse tuua lubatud kaubaväärtust ja/või -kogust kuni ühe kümnendikuni [...] artikli 4 lõike 1 teises tulbas sätestatud väärtusest ja/või kogusest, kui neid kaupu impordivad teisest liikmesriigist impordiriigi või naaberliikmesriigi piirialal elavad isikud, piirialatöötajad või rahvusvahelises reisiliikluses kasutatavate transpordivahendite meeskonnaliikmed.

Alljärgnevalt loetletud kaupu võib siiski tollimaksuvabalt importida järgmiselt:

a) tubakatooted:

sigaretid: 40

[...]

2. Liikmesriigid võivad kehtestada kaupadele maksuvabastuseks madalama väärtuse- või kogusepiiri, kui neid kaupu impordivad kolmandatest riikidest piirialal elavad isikud, piirialatöötajad või kolmandate riikide ja ühenduse vahelises reisiliikluses kasutatavate transpordivahendite meeskonnaliikmed.

3. Liikmesriigid võivad kehtestada kaupadele maksuvabastuseks madalama väärtuse- või kogusepiiri, kui neid kaupu impordivad teisest liikmesriigist teises liikmesriigis paiknevad liikmesriigi sõjaväelased, sealhulgas tsiviiltöötajad, ning nende abikaasad või ülalpeetavad lapsed.

[...]

8. Liikmesriigid võivad vähendada artikli 4 lõike 1 punktides a ja d osutatud kaubakoguseid kolmandast riigist tulevate ja liikmesriiki sisenevate reisijate puhul."

Siseriiklik õigus

14 31. augusti 1994. aasta Tabaksteuergesetz'i (tubakatoodete maksustamist reguleeriv seadus, *BGBl.* I, 704/1994), mida on muudetud 19. detsembri 2003. aasta Abgabenänderungsgesetz'iga (seadus, mis maksustamist muudab), (*BGBl.* I, 124/2003, edaspidi „TabStG"), artikli 6 lõige 3 sätestab:

„Rahanduse liiduminister võib määrusega:

1) kehtestada tubakatoodete impordi maksuvabastuse andmisele tingimused, mille täitmisel võib nende impordi vastavalt määrusele nr 918/83 ja teistele Euroopa Ühenduse õigusaktidele vabastada tolli- või aktsiisimaksudest,

2) korraldada teistest liikmesriikidest pärit tubakatoodete maksuvaba importi maksustamisterritooriumil, lähtudes tingimustest, mille täitmisel vastavalt punktile 1 on lubatud maksuvaba import,

[...]

5) välistada tubakatoodete impordile maksuvabastuse andmine tollimaksuseaduse rakendusseaduse artikli 2 lõike 1 alusel, kui see on vajalik Euroopa Ühenduse õigusaktide rakendamiseks või võrdväärse maksustamise tagamiseks."

15 TabStG artikli 29 lõige 1 sätestab:

"Tubakatooted, mida füüsiline isik omandab isiklikuks tarbimiseks teise liikmesriigi kaubanduses ja mille ta ise maksustamisterritooriumile impordib, on maksust vabastatud, kui need tooted on mõeldud kasutamiseks isiklikuks, mitte kaubanduslikuks otstarbeks."

16 TabStG artikkel 29a sätestab:

„1. Artikli 44f lõikes 2 sätestatud üleminekuperioodide jooksul on artikli 29 alusel antav aktsiisimaksuvabastus tubakatoodetele, mis imporditakse reisijate isiklikus pagasis maksustamisterritooriumile, piiratud järgmiste kogustega:

[...]

3) 200 sigaretti sisenemisel Leedu Vabariigist, Läti Vabariigist, Ungari Vabariigist, Poola Vabariigist, Sloveenia Vabariigist või Slovaki Vabariigist.

2. Erandina lõikest 1 on aktsiisimaksuvabastus tubakatoodetele, mis imporditakse selliste reisijate isiklikus pagasis, kelle peamine elukoht on maksustamisterritooriumil ja kes sisenevad maksustamisterritooriumile artikli 44f lõikes 2 sätestatud

üleminekuperioodide jooksul vahetult kas maapiiri või siseveekogu kaudu, piiratud järgmiste kogustega:

[...]

2) 25 sigaretti sisenemisel Slovaki Vabariigist, Sloveenia Vabariigist või Ungari Vabariigist."

17 TabStG artikli 44f lõike 2 punkt 4 sätestab:

„Artikkel 29a [...] jõustub samal ajal kui leping Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemise kohta Euroopa Liiduga ja kohaldub üleminekuperioodil

[...]

4) Sloveenia Vabariigi osas kuni 31. detsembrini 2007.

[...]"

18 Rahanduse liiduminister võttis TabStG artikli 6 lõikega 3 talle antud pädevuse raames 5. jaanuaril 1995 vastu Verbrauchsteuerbefreiungsverordnung'i (määrus aktsiisimaksuvabastuste kohta; *BGBl.* II, 3/1995), mida muudeti 19. juunil 1997 vastuvõetud ja 1. juulil 1997 jõustunud Verordnung: Änderung der Verbrauchsteuerbefreiungsverordnung'iga (määrus, mis muudab määrust aktsiisimaksuvabastuste kohta; *BGBl.* II, 162/1997; edaspidi „VerbStBefV").

19 VerbStBefV artikkel 1 sätestab:

„1. Aktsiisiga maksustatavad kaubad, mida imporditakse kolmandast riigist maksustamisterritooriumile aktsiisimaksu reguleerivate seaduste mõttes, on juhul, kui artiklites 2–5 ei ole sätestatud teisiti, aktsiisimaksust vabastatud, kui maksust on vabastatud nende import ühenduse tolliterritooriumile vastavalt:

1) määrusele nr 918/83 ja selle rakendusaktidele;

2) nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307) ja selle rakendusaktid;

3) tollimaksu rakendamisseadusele, BGBl. 659/1994.

2. Kui käesoleva määruse artiklid 4 ja 5 ei sätesta aktsiisimaksuvabastuse osas teisiti, asendatakse ühenduse tolliterritoorium maksustamisterritooriumiga aktsiisimaksu reguleerivate seaduste mõttes ja kolmas riik iga liikmesriigiga, millele ei kohaldata direktiivi 92/12."

20 VerbStBefV artikkel 3a sätestab:

„1. Tubakatoodete osas, mis on imporditud niisuguste reisijate isiklikus pagasis, Ühtlustasin ettepaneku parandustega kelle peamine elukoht on käesoleva määruse kohaldamise territooriumil ja kes sisenevad sellele territooriumile maapiiri kaudu, mis sel territooriumil on muude riikidega kui Euroopa Liidu liikmesriigid ja EFTA riigid, kohaldatakse maksuvabastust järgmistele kogustele:

1) 25 sigaretti [...]

[...]

2. Lõiget 1 ei kohaldata tubakatoodetele, mille puhul on tõendatud, et need on soetatud territooriumil, millel kohaldatakse määrust, või teise Euroopa Liidu liikmesriigi kaubanduses ja mille pealt ei ole aktsiisi tagastatud või makstud.

3. Lõiget 1 kohaldatakse ka tubakatoodetele, mida imporditakse Samnauntali vabatsoonist Šveitsis.

[...]"

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

21 Austria kodanik A. Valeško, kes saabus Sloveeniast, sisenes 10. juulil 2004 Austria Vabariiki, liikmesriiki, kus ta elab.

22 Grablachi piiripunktis läbiviidud kontrolli käigus deklareeris ta 200 Davidoff Gold 200 marki sigaretti.

23 Zollamt kohustas 30. juuli 2004. aasta otsusega TabStG artikli 29a alusel ja juhindudes selles sättes ettenähtud korrast, et aktsiisivabastus kohaldub 25 sigaretile, A. Valeškot tasuma imporditud 200 sigaretist 175 pealt tubakatoodete aktsiisi summas 16,80 eurot.

24 A. Valeško esitas otsuse peale kaebuse, väites, et aktsiisimaksuvabastus, mis TabStG artikli 29a alusel piirdub vaid 25 sigaretiga, on vastuolus ühenduse õigusega. 17. detsembri 2004. aasta otsusega jättis Zollamt kaebuse rahuldamata.

25 A. Valeško esitas viimati nimetatud otsuse peale kaebuse Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Klagenfurtile. Ta palus, et TabStG artikli 29a kohaldamisel esitataks Euroopa Kohtule eelotsusetaotlus.

26 Eelotsusetaotluse esitanud siseriiklik kohus märgib, et Austria seaduste kohaselt kohaldatakse tollimaksu regulatsiooni põhimõtteliselt ka impordilt võetavale

aktsiisile, kui kaupa, millelt aktsiisimaksu tuleb tasuda, imporditakse maksustamisterritooriumile vahetult kolmandast riigist.

27 Nimetatud kohtu arvates saab ühinemisakti XIII lisa 6. jaotise punkti 2 tõlgendada nii, et liikmesriigid võivad säilitada koguselised piirangud, tingimusel et need olid juba kohaldatavad eelkõige Sloveenia Vabariigi kui kolmanda riigi suhtes tema ühinemisel Euroopa Liiduga.

28 Lähtudes nimetatud tõlgendusest, oleks vastav tingimus TabStG artikli 29a puhul täidetud, kuna selles sättes fikseeritud koguseline piirang 25 sigaretti oli kehtestatud VerbStBefV artikliga 3a enne Sloveenia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga.

29 Samas on eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates võimalik ka teistsugune tõlgendus. Nimelt lubab ühinemisakti XIII lisa 6. jaotise punkt 2, täpsemalt sõnastus „[...] samad koguselised piirangud nagu impordi puhul kolmandatest riikidest" lähtuda tõlgendusest, mis põhineb pärast Sloveenia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga kehtival õigusel.

30 Sellise tõlgenduse kohaselt jääksid Sloveeniast pärit sigarettidele kehtima samad koguselised piirangud, mida kohaldatakse pärast Euroopa Liidu viimast laienemist kolmandatest riikidest pärit sigarettide impordile.

31 Kui lähtuda teisena nimetatud tõlgendusest, kohalduks TabStG artiklis 29a ja VerbStBefV artiklis 3a sätestatud 25 sigaretti puudutav koguseline piirang ainult impordile Samnauntali vabatsoonist Šveitsis, kuna peale Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi, mis on Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmed, ei ole ühelgi kolmandal riigil Austriaga ühist piiri.

32 Seega kahtleb eelotsusetaotluse esitanud kohus 25 sigaretti puudutava koguselise piirangu kohaldatavuses Sloveeniast pärit impordile, kuna niisuguse piirava süsteemi säilitamine ei tundu olevat olnud seadusandja tahe ja see näib olevat vastuolus ühinemisakti ja EÜ artiklites 23, 25 ja 26 sätestatud põhimõtetega.

33 Neil asjaoludel otsustas Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Klagenfurt menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [ühinemis]akti XIII lisa 6. jaotise punkti 2 sätteid, mis piiramata nõukogu direktiivi 92/12 [...] artikli 8 kohaldamist, näevad ette, et liikmesriigid võivad pärast komisjoni informeerimist ja seni, kuni kehtib eespool nimetatud erand, „säilitada" sigarettidele, mida võib Sloveeniast tuua nende territooriumile täiendavat aktsiisi tasumata, samad koguselised piirangud nagu impordi puhul kolmandatest riikidest, tuleb tõlgendada sõna „säilitama" silmas pidades nii, et nimetatud lepingu sätete kohaselt on lubatud koguselised piirangud, mis kehtisid liikmesriigis enne Sloveenia Vabariigi ühinemist ning muu hulgas seoses Sloveenia Vabariigi kui kolmanda riigiga?

2. Kui Euroopa Kohus peaks asuma seisukohale, et kõnealuseid sätteid ei tohi tõlgendada nii, et nende sätete kohaselt on lubatud koguselised piirangud, mis kehtisid liikmesriigis enne Sloveenia Vabariigi ühinemist ning muuhulgas seoses Sloveenia Vabariigi kui kolmanda riigiga, siis kas EÜ artikleid 23, 25 ja 26 tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt aktsiisist vabastatud tubakatoodete kogus, mida imporditakse liikmesriigi maksustamisterritooriumil peamist elukohta omava sellise reisija isiklikus pagasis, kes saabub maksustamisterritooriumile teatud liikmesriikidest vahetult maapiiri või siseveekogude kaudu, on piiratud 25 sigaretile, pole vastuolus kaupade vaba liikumise põhimõttega, kui selline koguseline piirang on kehtestatud ainult ühe kolmanda riigi (Šveits) konkreetse tollivaba piirkonna suhtes ning kui samal ajal on ülejäänud kolmandatest riikidest lubatud samasse liikmesriiki tuua 200 aktsiisivaba sigaretti?"

Eelotsusetaotluse küsimus

Esimene küsimus

34 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas ühinemisakti XIII lisa 6. jaotise punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et see lubab Austria Vabariigil jätta ajutiselt jõusse õigusnormid, millega kehtestatakse aktsiisimaksuvabastus reisijate isiklikus pagasis imporditavatele 25 sigaretile, arvestades, et see maksuvabastus kehtis juba enne Sloveenia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga, või peab seda ühinemisakti sätet tõlgendama nii, et maksuvabastuse säilitamine on võimalik tingimusel, et Austria Vabariik kohaldab seda maksuvabastust kolmandatest riikidest pärit impordile Austrias praegu kehtivate õigusnormide kohaselt.

35 Esiteks tuleb märkida, et reisijate isiklikus pagasis kolmandast riigist imporditavatele kaupadele, eriti sigarettidele kohaldatavat aktsiisimaksuvabastust reguleerib direktiiv 69/169.

36 Nagu viitab ka pealkiri, on nimetatud direktiivi eesmärk ühtlustada rahvusvahelises reisiliikluses toimuva impordi suhtes kohaldatavat käibemaksu- ja aktsiisivabastust. Direktiivi põhjendustest ja nende direktiivide põhjendustest, millega direktiivi 69/169 on muudetud, nähtub, et tegemist on impordimaksude süsteemi liberaliseerimisega liikmesriikidevahelise reisiliikluse hõlbustamiseks (15. juuni 1999. aasta otsus kohtuasjas C-394/97: Heinonen, EKL 1999, lk I-3599, punkt 25).

37 Liikmesriikidel on muu hulgas direktiivi 69/169 kohaldamise valdkonnas piiratud pädevus, mis on kindlaks määratud sama direktiivi ning seda muutvate direktiivide sätetega (9. juuni 1992. aasta otsus kohtuasjas C-96/91: komisjon *vs.* Hispaania, EKL 1992, lk I-3789, punkt 10 ja viidatud kohtupraktika).

38 Mis puudutab eriti sigarette, siis tuleneb direktiivi artikli 4 lõike 1 punktist a, et ühenduse ja kolmandate riikide vahelises kaubavahetuses kohaldatakse aktsiisimaksuvabastust 200 sigaretile. Samas on liikmesriikidel õigus direktiivi artikli 5 lõigete 2 ja 8 alusel ja nendes sätetes ettenähtud tingimustel kehtestada madalamad piirnormid.

39 Nimetatud sätteid, mida kohaldati Sloveenia Vabariigile nii enne kui pärast ühinemist Euroopa Liiduga, sealhulgas põhikohtuasja asjaolude asetleidmise ajal, muudetud ei ole.

40 Samuti ei ole vaidlust selles, et Austria Vabariik kehtestas TabStG artikli 29a ja selles sätestatud aktsiisimaksuvabastuse piiranguks 25 sigaretti direktiivi 69/169 artikli 5 lõike 8 alusel ning et liikmesriigi ametiasutused teavitasid komisjoni sellest siseriiklikust õigusnormist kui ühinemisakti artiklis 24 sätestatud üleminekumeetmest.

41 On selge, et see siseriikliku õiguse säte kordas sisuliselt identses sõnastuses juba VerbStBefV artikliga 3a kehtestatud maksuvabastust, mida alates 1. jaanuarist 1997 kohaldati reisijate poolt Austria Vabariigiga külgnevatest kolmandatest riikidest, eriti Sloveeniast imporditavatele sigarettidele ja mida alates Euroopa Liidu viimasest laienemisest kohaldatakse vaid Samnauntali vabatsooni suhtes Šveitsis.

42 Seega tõusetub küsimus, kas enne Sloveenia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga võisid põhikohtuasjas kõnealused õigusnormid, mis kehtestasid maksuvabastuse vaid 25 sigareti ulatuses, põhineda Austria Vabariigile direktiivi 69/169 artikli 5 lõikega 8 antud piiratud pädevusel ja kas pärast ühinemist võivad nimetatud õigusnormid endiselt, arvestades ühinemisakti artikli 24 kehtestamist, sellel pädevusel põhineda.

43 Komisjon leiab, et sellele küsimusele tuleb vastata eitavalt.

44 Direktiivi 69/169 artikli 5 lõikes 8 sätestatud erandist ei saa lähtuda sellise siseriikliku maksuvabastuse korral, nagu see on põhikohtuasjas, kuna maksuvabas-

tust kohaldatakse vaid teatud kolmandatest riikidest pärit kauba impordile ja see muu hulgas piirdub sealt saabuvate kindlate reisijate kategooriaga, kelle peamine elukoht on Austrias ja kes sisenevad selle liikmesriigi territooriumile vahetult maapiiri või siseveekogude kaudu.

45 Direktiivi 69/169 artikli 5 kolm esimest lõiku kehtestavad erandid, mida kohaldatakse konkreetselt määratletud reisijate kategooriate suhtes. Need erandid oleksid üleliigsed ja nendest võiks mööda minna, kui selle artikli lõiget 8 saaks tõlgendada nii, et see annab liikmesriigile üldise pädevuse lisada täiendavalt kolmes esimeses lõigus nimetatule veel teisi konkreetseid reisijate kategooriaid.

46 Sellise pädevuse tunnustamisel võib tekkida olukord, et eri liikmesriikides kehtib erinev maksuvabastuse kord. Erinevate regulatsioonide kehtestamine oleks aga vastuolus direktiivi 69/169 eesmärgiga, täpsemalt reisiliikluse hõlbustamise eesmärgiga.

47 Lõpetuseks märgib komisjon, et tema pakutud tõlgendusest tuleb lähtuda ka selleks, et järgida põhimõtet, mis keelab rahvusvahelises kaubavahetuses igasuguse diskrimineerimise kolmandate riikide vahel.

48 Selle argumentatsiooniga ei saa nõustuda.

49 Mis puudutab argumente seoses loeteludega direktiivi 69/169 artikli 5 lõigetes 1–3, kus määratletakse teatud reisijate kategooriatele kohaldatavad erandid, siis tuleb märkida, et nende sätete hulgast võib põhikohtuasjas asjakohaseks osutuda vaid artikli lõige 2, kuna see puudutab importi kolmandatest riikidest; nimetatud artikli lõiked 1 ja 3 puudutavad teisest liikmesriigist pärit kaupu.

50 Kuigi on tõsi, et reisijate kategooria, mis kehtestati põhikohtuasjas viidatava siseriikliku meetmega ja mis hõlmab isikuid, kelle peamine elukoht on Austrias, on määratletud laiemalt kui see kategooria, mis koosneb piirialal elavatest isikutest, piiralatöötajatest või kolmandate riikide ja ühenduse vahelises reisiliikluses kasutatavate transpordivahendite meeskonnaliikmetest, mis on määratletud direktiivi 69/169 artikli 5 lõikes 2, ei ole viimati nimetatud eranditega kehtestatud reisijate kategooriad iseenesest sellised, et nendega oleks vastuolus lõikes 8 sätestatud erandi kohaldamine ka muud tüüpi reisijate kategooriale, mis on määratletud tunduvalt laiemalt.

51 Viimati nimetatud erandil on spetsiifiline tähendus, kuna see kohaldub vaid teatud ammendavalt loetletud kaupadele, eelkõige sigarettidele.

52 Direktiivi 69/169 artikli 5 lõike 8 sõnastuse kohaselt võivad liikmesriigid vähendada artikli 4 lõike 1 punktides a ja d osutatud kaubakoguseid, eelkõige sigarettide koguseid, kolmandast riigist saabuvate ja liikmesriiki sisenevate reisijate puhul.

53 Tuleb asuda seisukohale, et arvestades üldsõnaliste väljendite kasutamist, ei saa seda sätet tõlgendada kitsendavalt, nagu seda teeb komisjon, kelle arvates peaks maksuvabastuse kehtestamine selle sätte alusel olema lubatud vaid juhul, kui maksuvabastus kehtib ilma eranditeta kõikidele kolmandatele riikidele ja kõigi reisijate kategooriate suhtes.

54 Direktiivi 69/169 artikli 4 lõike 1 punktides a ja d osutatud konkreetsete kaupade, eelkõige sigarettide osas viitab üldine sõnastus pigem vastupidi sellele, et liikmesriikidele on jäetud laiaulatuslik õigus otsustada asjassepuutuvate kaubakoguste vähendamise üle.

55 On tõsi, et nimetatud otsustamisvabaduse ja direktiivi 69/169 üldise eesmärgi — mida on korratud eespool käesoleva kohtuotsuse punktis 36 ja mille kohaselt tuleks liberaliseerida impordimaksude süsteemi liikmesriikidevahelises reisiliikluses viimase hõlbustamiseks — vahel on teatud vastuolu.

56 Otsustusõigust kasutades peavad liikmesriigid niivõrd kui see on võimalik vältima negatiivseid mõjusid, mis võetud meetmetel direktiivi 69/169 üldise eesmärgi realiseerimisele võivad olla ja säilitama mõistliku tasakaalu selle eesmärgi ja direktiivi 69/169 artikli 5 lõike 8 spetsiifilise eesmärgi vahel.

57 Nimetatud spetsiifilise eesmärgi saavutamisel tuleb arvestada asjassepuutuvate kaupade, st selliste tubakatoodete nagu sigarettide eripäraga ja õigushüvega, mida põhikohtuasjas kohaldatav säte võimaldab kaitsta.

58 Nagu märgib ka kohtujurist ettepaneku punktis 35, on sellise maksuregulatsiooni kehtestamine tubakatoodete suhtes oluliseks ja tõhusaks vahendiks võitluses nende toodete tarbimise vastu ja seeläbi ka rahva tervise kaitse eest.

59 Vaidlust ei ole selles, et VerbStBefV artikkel 3a, mis piirab maksuvabastuse kohaldamist 25 sigaretile, kehtestati selleks, et Austria elanikud, ostes sigarette tihti korduvate ja lühiajaliste reiside jooksul Austria Vabariigiga külgnevatest kolmandatest riikidest, kus maksumäär ja seega ka hind on võrreldes Austriaga oluliselt madalam, ja importides sigarette igalt selliselt reisilt naastes 200 ühiku kaupa aktsiisimaksuvabalt, ei saaks süstemaatiliselt kõrvale hoida sigarettide aktsiisi üldisest alammäärast, mis on sätestatud direktiivi 69/169 (muudetud direktiiviga 2002/10) artiklis 2.

60 Nimetatud spetsiifiline maksude maksmisest kõrvalehoidmise ja rahva tervise kaitse eesmärgi kahjustamise risk jääb püsima ka pärast Sloveenia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga, kuna ühinemisakti XIII lisa 6. jaotise punkti 2 kohaselt võib see uus liikmesriik, isegi kui ta on kohustatud järk-järgult maksumäära tõstma, lükata aktsiisi üldise alammäära kehtestamist edasi kuni 31. detsembrini 2007.

61 Siinkohal tuleb ka märkida, et põhikohtuasjas kõnealuse meetme kohaldamisala on konkreetselt piiratud olukordadega, mis on vajalikud eespool nimetatud teguviiside vastu võitlemiseks, kuivõrd on asutud seisukohale, et selline teguviis, arvestades selle kumulatiivset mõju, kujutab endast olulist riski tubakatoodete alase maksupoliitika tõhususele ja seega rahva tervise kaitse kohustusele.

62 Oluline on märkida, et see meede puudutab üksnes neid isikuid, kelle peamine elukoht on Austrias, kelle tervishoiu kaitse kuulub Austria seadusandja pädevusse ning kes saabuvad Austriaga külgnevast kolmandast riigist, kus sigarettide maksumäär on madalam võrreldes ühenduse kehtivate õigusnormidega sätestatuga, ja kes sisenevad vahetult selle liikmesriigi territooriumile.

63 Eeltooduga on seletatavad ka põhjused, miks seda meedet ei kohaldata impordile Austriaga külgnevatest sellistest kolmandatest riikidest nagu Šveitsi Konföderatsioon ja Liechtensteini Vürstiriik, kes kohaldavad tubakatoodetele maksumäära, mis ei ole madalam ühenduse õigusnormidega kehtestatust, ja miks see kohaldub impordile Samnauntali vabatsoonist Šveitsis, kus maksumäär on ühenduse õigusnormidega kehtestatust madalam.

64 Põhikohtuasjas kõnealust siseriiklikku meedet ei kohaldata ka reisidele, mida ei käsitleta olulise riskina nende toodete alase maksupoliitika tõhususele, nagu seda on lennureisid, või reisidele kolmandatest riikidest, mis ei külgne Austriaga.

65 Seega ilmneb, et asjakohase siseriikliku meetmega, arvestades selle kohaldamisala piiratust seoses konkreetselt riskiga, et tulenevalt asjassepuutuvate riikide lähedusest ja seal tubakatoodetele kohaldatavatest maksumääradest ohustatakse tubakatoodete alase maksupoliitika tõhusust ja rahva tervise kaitse eesmärgi saavutamist, säilitatakse mõistlik tasakaal direktiivi 69/169 üldise eesmärgi ja selle direktiivi artikli 5 lõike 8 spetsiifilise eesmärgi vahel.

66 Mis puutub Sloveenia Vabariigi olukorda pärast tema ühinemist Euroopa Liiduga, siis ei ole kahtlust, et selles liikmesriigis tubakatoodetele kohaldatav maksumäär,

mida on kindlasti pärast ühinemist tõstetud, jääb siiski madalamale tasemele võrreldes kehtivates ühenduse õigusnormides nõutuga.

67 Seega jääb alles spetsiifiline risk, mida maksuvabastuse viimisega 25 sigaretile vältida soovitakse, mistõttu võib see meede praegu ka tugineda direktiivi 69/169 artikli 5 lõikele 8 koosmõjus ühinemisakti artikliga 24.

68 Neid asjaolusid arvestades ei saa nõustuda ka komisjoni argumentatsiooniga, et põhikohtuasjas kohaldatavad siseriiklikud õigusnormid on diskrimineerivad.

69 Eeltoodust nähtub ka see, et arvestades taotletavaid eesmärke on nimetatud siseriiklike õigusnormide kohaldamisala piiratud impordiga Austria Vabariigiga külgnevatest kolmandatest riikidest ja uutest liikmesriikidest, kes kohaldavad tubakatoodetele ühenduse õigusnormides sätestatust madalamaid maksumäärasid.

70 Seega ei ole olukord Austria Vabariigiga külgnevates kolmandates riikides ja uutes liikmesriikides võrreldav muude kolmandate riikidega ja selle regulatsiooniga kehtestatud erinevat kohtlemist ei saa käsitleda nimetatud kolmandatest riikidest ja uutest liikmesriikidest pärit impordi diskrimineerimisena.

71 Arvestades eeltoodut, tuleb esimesele küsimusele vastata nii, et ühinemisakti XIII lisa 6. jaotise punkti 2 sätteid tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus, kui Austria Vabariik säilitab üleminekumeetmena õigusnorme, mille kohaselt on Sloveeniast imporditud sigarettide aktsiisimaksuvabastust piiratud 25 ühikule, kui need tuuakse Austria Vabariiki selliste reisijate isiklikus pagasis, kelle elukoht on viimati nimetatud liikmesriigis ja kes sisenevad selle liikmesriigi territooriumile vahetult maapiiri või siseveekogude kaudu.

Teine küsimus

72 Teise küsimusega soovib eelotsuse küsimuse esitanud kohus sisuliselt teada seda, kas EÜ artikleid 23, 25 ja 26 tuleb tõlgendada nii, et sellised siseriiklikud õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mille kohaselt on teistest liikmesriikidest, täpsemalt Sloveenia Vabariigist Austria Vabariiki siseneva reisija isiklikus pagasis imporditavatele sigarettidele kehtestatud aktsiisimaksuvabastus piiratud 25 ühikuga, on nimetatud EÜ sätetega vastuolus seetõttu, et pärast Euroopa Liidu viimast laienemist ei kohaldata seda maksuvabastust ühelegi muule kolmandale riigile, v.a Samnauntali vabatsoonile Šveitsis, samas kui sigarettide impordile kolmandatest riikidest kohaldatakse üldjuhul maksuvabastust 200 ühiku ulatuses.

73 Mis puudutab olukorda pärast Sloveenia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga, siis tuleneb käesoleva otsuse punktist 67, et põhikohtuasjas kõnealused siseriiklikud õigusnormid võivad praegu tuleneda ka direktiivi 69/169 artikli 5 lõikest 8 koosmõjus ühinemisakti artikliga 24.

74 Kuna siseriiklikud õigusnormid on ühinemisakti artiklis 24 sätestatud mõnda meedet arvestades õigustatud, siis ei teki nimetatud akti XIII lisa 6. jaotise lõikes 2 sätestatud üleminekumeetme puhul enam küsimust selle regulatsiooni vastavusest ühenduse õiguse muude esmase õiguse sätetega, nagu seda on EÜ artiklid 23, 25 ja 26.

75 Seega tuleb teisele eelotsuse küsimusele vastata, et EÜ artikleid 23, 25 ja 26 tuleb tõlgendada nii, et sellised siseriiklikud õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja mille kohaselt on teistest liikmesriikidest, täpsemalt Sloveenia Vabariigist Austria Vabariiki siseneva reisija isiklikus pagasis imporditavatele sigarettidele kehtestatud aktsiisimaksuvabastus piiratud 25 ühikuga, ei ole nimetatud EÜ sätetega vastuolus, olenemata sellest, et pärast Euroopa Liidu viimast laienemist ei kohaldata seda maksuvabastust ühelegi muule kolmandale riigile, v.a Samnauntali vabatsoonile Šveitsis, samas kui sigarettide impordile kolmandatest riikidest kohaldatakse üldjuhul maksuvabastust 200 ühiku ulatuses.

Kohtukulud

76 Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega kaasnenud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. **Akti Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta XIII lisa 6. jaotise punkti 2 sätteid tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus, kui Austria Vabariik säilitab üleminekumeetmena õigusnorme, mille kohaselt on Sloveeniast imporditud sigarettide aktsiisimaksuvabastus piiratud 25 ühikule, kui need tuuakse Austria Vabariiki selliste reisijate isiklikus pagasis, kelle elukoht on viimati nimetatud liikmesriigis ja kes sisenevad selle liikmesriigi territooriumile vahetult maapiiri või siseveekogude kaudu.**

2. **EÜ artikleid 23, 25 ja 26 tuleb tõlgendada nii, et sellised siseriiklikud õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja mille kohaselt on teistest liikmesriikidest, täpsemalt Sloveenia Vabariigist Austria Vabariiki siseneva reisija isiklikus pagasis imporditavatele sigarettidele kehtestatud aktsiisimaksuvabastus piiratud 25 ühikuga, ei ole nimetatud EÜ sätetega vastuolus, olenemata sellest, et pärast Euroopa Liidu viimast laienemist ei kohaldata seda maksuvabastust ühelegi muule kolmandale riigile, v.a Samnauntali vabatsoonile Šveitsis, samas kui sigarettide impordile kolmandatest riikidest kohaldatakse üldjuhul maksuvabastust 200 ühiku ulatuses.**

Allkirjad